

УДК 069.5:908(477.84) (045)

Костюк Степан Володимирович

директор,
Тернопільський обласний краєзнавчий музей
(Тернопіль, Україна)
tokm-1913@ukr.net

Ленчук Ірина Мирославівна

головний зберігач фондів,
Тернопільський обласний краєзнавчий музей
(Тернопіль, Україна)

Stepan V. Kostiuk

Director,
Ternopil Regional Museum of Local Lore
(Ternopil, Ukraine)

Iryna M. Lenchuk

Head Custodian,
Ternopil Regional Museum of Local Lore
(Ternopil, Ukraine)

РЕСТАВРАЦІЯ ФОНДОВИХ АРТЕФАКТІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ОБЛАСНОГО КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ: РЕАЛІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

RESTORATION OF THE FUND ARTEFACTS OF TERNOPIL REGIONAL MUSEUM OF LOCAL LORE: REALITIES AND PERSPECTIVES

Анотація

У науковий обіг уперше вводиться інформація щодо особливостей атрибутування одного експоната фондової збірки Тернопільського обласного краєзнавчого музею.

Ключові слова: автор, картина, малярство, реставрація, фондова збірка.

Abstract

The article introduces the information on the peculiarities of the attribution of one exhibit from the fund collection of Ternopil Regional Museum of Local Lore into scientific circulation for the first time.

Key words: author, picture, pictorial art, restoration, fund collection.

Запропонована тема не досліджена, відповідно, немає будь-яких бібліографічно-історіографічних матеріалів.

Упродовж тривалого часу реставраційну діяльність Тернопільського обласного краєзнавчого музею стримувала відсутність фінансування. Проте у 2019 р. було відновлено співпрацю установи та Львівської філії Національного науково-дослідного реставраційного центру України. Серед повернутих до експозиційного життя експонатів, особливу увагу привертає живописне полотно з інвентарним номером ТКМЖ–459.

Запис в обліковій документації музею, датований 27 травня 1982 р., свідчить: “Теслек С. (довільний переклад – авт.). Картина живописна “Коні на пасовищі” (назва умовна). Кінець XIX ст.”. У правому кутку напис: “S. Ge(?)lek. Wien”... Закуплена у гр-на Базара І. І. – м. Тернопіль¹. Відсутність інвентарної картки надходження (!) було виправлено 19 листопада 2020 р.

Супровідний документ оновлення живописної картини підтверджує візуальне спостереження дореставраційного стану пам'ятки: “Підрамник – втрачений. Основа: авторське полотно ляне прямого переплетення. На один сантиметр припадає 13 ниток основи і 11 ниток переплетення<...> Права бічна крайка втрачена із досить значним фрагментом основи із малярством<...> З лицевого боку: полотно деформувалось, оскільки зберігалось скручене<...> у рулон. Зв'язок основи з ґрунтом задовільний<...> Ґрунт: тонкий, дрібнозернистий, еластичний, має світло-охристий відтінок... Втрати ґрунту складають приблизно 5% від загальної площі. Фарбовий шар: олійне малярство в стриманій кольоровій гамі<...> живописний шар досить добре збережений<...> Покривний шар: лакове покриття нерівномірно збережене, місцево потерте до фарбового шару, а загальна площа твору вкрита значно потемнілою деструктованою лаковою плівкою<...> покриття набуло темно-жовтуватого відтінку”² (рис. 1, 2).

Подальше вивчення авторської сигнатури спростувало запис музейного документа: науковиця помилково зчитала ініціал

1 [Збережено запис документа]. Міністерство культури УРСР. Тернопільський краєзнавчий музей. Інвентарна книга № 112. Художня група – II (живопис). Почато – 28 грудня 1979 р., № 336. Закінчено – 28 березня 1988 р., № 876.

2 [Подано основні фрагменти опису]. Паспорт реставрації історії та культури (рухомої) / № реставраційного паспорта 1704.

імені автора, відтак замість “L” вписала “S”; знак питання спонтанно дописано замість невиявленої літери. Опрацювання доступних інтернет-джерел, зіставлення варіантів сюжету картини дало можливість уточнити ім'я автора згаданого полотна – Людовик (Людвик) Гедлек (30 червня 1847, Краків – 15 лютого 1904, Відень) – польський художник, вихованець Краківської та Віденської академій мистецтв, автор історичного живопису, жанрових полотен. Кілька творів присвячено козаччині. Роботи Л. Гедлека зберігаються у Національному музеї Польщі (Варшава), Львівській галереї мистецтв імені Бориса Возницького, Польському музеї у Чикаго (США).

Побутує припущення спеціалістів, що картина “Коні” є давньою якісною авторською копією, зробленою на замовлення за попередньо намальованим ескізом.

Лишається невідомим рік написання картини.

Майбутня співпраця з колегами з інших музеїв має допомогти науково точно атрибутувати експонат³.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Міністерство культури УРСР. Тернопільський краєзнавчий музей. Інвентарна книга № 112. Художня група – II (живопис).

Почато – 28 грудня 1979 р., № 336. Закінчено – 28 березня 1988 р., № 876.

Паспорт реставрації історії та культури (рухомої) / № реставраційного паспорта 1704.

Фонди Тернопільського обласного краєзнавчого музею.

REFERENCES

Ministerstwo kultury URSR. Ternopilskiy kraieznavchyi muzei. Inventarna knyha no. 112. Khudozhnia hrupa II (zhyvopys). Pochato 28 hrudnia 1979 r., no. 336. Zakincheno 28 bereznia 1988 r., № 876.

Pasport restavratsii istorii ta kultury (rukhomoi), № restavratsiinoho pasporta 1704.

Fondy Ternopilskoho oblasnoho kraieznavchoho muzeiu.

Перелік ілюстрацій:

Рис. 1. Картина до реставрації.

Рис. 2. Картина після реставрації.

Рис. 1

Рис. 2